Sensorveiledning med løsningsforslag i FYS1200 ordinær 2018

Alle delspørsmål i settet vektes likt.

1. Mars I

(a)
$$m_{CO_2} = m_C + 2m_O = 12,01 \text{ u} + 2 \cdot 16,00 \text{ u} = 44,01 \text{ u}$$

Atommassene er tatt fra det periodiske system.

(b)
$$CO_2 + H_2O \to C_6H_{12}O_6 + O_2$$

$$CO_2 + 6H_2O \to C_6H_{12}O_6 + O_2$$

$$6CO_2 + 6H_2O \to C_6H_{12}O_6 + O_2$$

$$6CO_2 + 6H_2O \to C_6H_{12}O_6 + 6O_2$$

Her balanseres først for hydrogen, så for karbon og så for oksygen.

(c)
$$p_1 = 1, 0 \text{ atm}, \quad V = \text{konst.}$$

$$T_1 = (273 + 23) \text{K} = 296 \text{K}, \quad T_2 = (273 - 40) \text{K} = 233 \text{ K}$$

$$\frac{p_1 V_1}{T_1} = \frac{p_2 V_2}{T_2}$$

$$\frac{T_2 p_1}{T_1} = p_2$$

$$p_2 = \frac{233 \text{K} \cdot 1, 0 \text{ atm.}}{296 \text{K}} = \underline{0, 79 \text{ atm.}}$$

(d)
$$P = 50 \cdot 10^{3} \frac{J}{s}$$

$$\Delta E = \Delta m c^{2}$$

$$Pt = \Delta m c^{2}$$

$$\Delta m = \frac{Pt}{c^{2}} = \frac{50 \cdot 10^{3} \frac{J}{s} \cdot 24 \cdot 3600 \,\text{s}}{(3,00 \cdot 10^{8})^{2}} = \underline{4,8 \cdot 10^{-8} \,\text{kg}}$$

(e)
$$N = N_0 \left(\frac{1}{2}\right)^{t/T}$$
$$37 \,\mathrm{g} = 100 \,\mathrm{g} \left(\frac{1}{2}\right)^{t/2, 4 \cdot 10^4 \mathrm{a}}$$
$$0, 37 = \left(\frac{1}{2}\right)^{t/2, 4 \cdot 10^4 \mathrm{a}}$$
$$\log 0, 37 = \frac{t}{2, 4 \cdot 10^4 \mathrm{a}} \cdot \log \left(\frac{1}{2}\right)$$
$$t = \frac{\log 0, 37}{\log \left(\frac{1}{2}\right)} \cdot 2, 4 \cdot 10^4 \mathrm{a} = \underline{3, 4 \cdot 10^4 \mathrm{ar}}$$

(f)
$$\rho_A = 0,020 \, \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \quad \rho_N = 0,013 \, \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \quad m_b = 0,300 \, \text{kg}$$

Summen av kreftene ned, nitrogenets og ballonghylsens tyngde, er lik oppdriften som skyldes atmosfæren.

$$\Sigma F = 0$$

$$G_N + G_b = O$$

$$\rho_N g V + m_b g = \rho_A g V$$

$$\rho_N V + m_b = \rho_A V$$

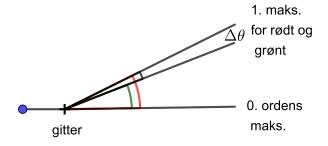
$$m_b = (\rho_A - \rho_N) V$$

$$\frac{m_b}{(\rho_A - \rho_N)} = V$$

$$V = \frac{0,300 \text{ kg}}{(0,020 - 0,013) \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}} = 42,85 \text{ m}^3 = \underline{43 \text{ m}^3}$$

2. (a)
$$c = \lambda f$$

$$f = \frac{c}{\lambda} = \frac{3,00 \cdot 10^8 \, \frac{\text{m}}{\text{s}}}{3,33 \, \text{m}} = \underline{9,01 \cdot 10^7 \text{Hz}}$$

Figur 1: Illustrasjon til oppgave 2 b

(b)
$$\lambda_r = 700 \cdot 10^{-9} \,\mathrm{m}$$
 $\lambda_g = 530 \cdot 10^{-9} \,\mathrm{m}$ $d = 2, 32 \cdot 10^{-6} \,\mathrm{m}$ $d \sin \theta_n = n\lambda$ $n = 1$
$$\sin \theta_r = \frac{\lambda_r}{d} \quad \sin \theta_g = \frac{\lambda_g}{d}$$

$$\theta_r = \sin^{-1} \left(\frac{700 \cdot 10^{-9} \,\mathrm{m}}{2, 32 \cdot 10^{-6} \,\mathrm{m}} \right) \quad \theta_r = \sin^{-1} \left(\frac{530 \cdot 10^{-9} \,\mathrm{m}}{2, 32 \cdot 10^{-6} \,\mathrm{m}} \right)$$

$$\theta_r = 17, 561^\circ \quad \theta_g = 13, 205^\circ$$

$$\Delta \theta = \theta_r - \theta_g = 4, 356^\circ = \underline{4, 36^\circ}$$
 (c)
$$n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$$

$$1, 00 \cdot \sin 63, 0^\circ = 1, 60 \cdot \sin \theta_2$$

$$\frac{\sin 63, 0^\circ}{1, 60} = \sin \theta_2$$

$$\theta_2 = 33, 840^\circ$$

Vi kaller tykkelsen av platen for L og får:

$$\tan \theta_2 = \frac{x}{L}$$

$$x = L \tan \theta_2$$

$$x = 5,00 \, \mathrm{cm} \tan 33,840^\circ = 3,3522 \, \mathrm{cm} = 3,35 \, \mathrm{cm}$$

(d) Vi regner først ut lengden l som lyset går gjennom platen ved hjelp av pythagoras setning.

$$l^2 = x^2 + L^2$$

$$l = \sqrt{x^2 + L^2}$$

$$l = \sqrt{3,3522^2 + 5,00^2} \cdot 10^{-2} \,\mathrm{m} = 6,0197 \cdot 10^{-2} \,\mathrm{m}$$

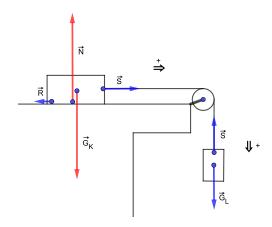
Vi bruker så brytningsindeksen til å finne farten.

$$n = \frac{c_0}{c} \implies c = \frac{c_0}{n} = \frac{3,00 \cdot 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}}{1,60} = 1,875 \cdot 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

Til sist bruker vi formelen for konstant fart.

$$v = \frac{s}{t} \implies t = \frac{s}{v} = \frac{l}{c}$$
$$t = \frac{6,0197 \cdot 10^{-2} \,\mathrm{m}}{1,875 \cdot 10^8 \,\frac{\mathrm{m}}{\mathrm{s}}} = \underline{3,21 \cdot 10^{-10} \,\mathrm{s}}$$

3. (a) Se figur

(b)
$$\mu = 0, 20 \quad m_K = 2m_L$$

Her bruker man Newtons 2. lov på systemet som består av loddet og klossen. Snordragene S vil da være indre krefter, og summen av dem blir derfor null.

$$\Sigma F = ma$$

$$G_L - S + S - R = (m_L + 2m_L)a$$

$$m_L g - \mu 2m_L g = 3m_L a$$

$$\frac{m_L (1 - 2\mu)g}{3m_L} = a$$

$$a = \frac{(1 - 2 \cdot 0, 20)}{3} \cdot 9,81 \frac{m}{s^2} = 1,962 \frac{m}{s^2} = 2,0 \frac{m}{s^2}$$

(c) Her bruker man Newtons 2. lov med klossen som systemet.

$$\Sigma F = m_K a$$

$$S - R = m_K a$$

$$S = \mu m_K g + m_K a$$

$$S = m_K (\mu g + a)$$

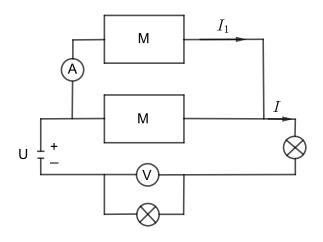
$$S = 1,00 \text{ kg} (0, 20 \cdot 9, 81 + 1, 962) \frac{\text{m}}{\text{s}^2} = 3,924 \text{ N} = \underline{3,9 \text{ N}}$$

4.
$$I_1 = 0,245 \,\mathrm{A} \ U_l = 6,00 \,\mathrm{V} \ U = 24,00 \,\mathrm{V}$$

(a) Motorene er koblet i parallell og har samme spenning. De bruker lik strøm ettersom $U_1 = R_1 I_1$ gir $I_1 = U_1/R_1$ og U og R er like for de to greinene. Total strøm blir dermed $I = 2I_1 = 0,490\,\mathrm{A}$

(b)
$$P_{tot} = 2P_M = 2UI$$

Lampene er koblet i serie og vil ha like stort spenningsfall hver. Totalt vil de da ha $2\cdot 6,0$ V = 12,0 V spenningsfall. Resten av fallet kommer over motorene. Det vil si 24,00 V -12,00 V over motorene. $P_{tot} = 2\cdot 12,00$ V $\cdot 0,245$ A = 5,88 W

Figur 2: Figur til oppgave 4

5. Mars II

(a)
$$v = v_0 + at$$

$$v_0 = v - at$$

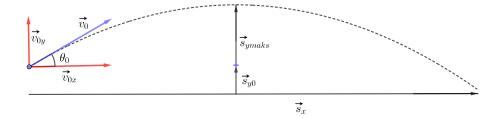
$$v_0 = 100 \frac{\text{m}}{\text{s}} + 18, 0 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \cdot 6, 00 \text{ s} = \underline{208} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$
(b)
$$g = 3, 7 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \quad k = 100 \frac{\text{N}}{\text{m}} \quad m = 0,025 \text{ kg} \quad x = 0,50 \text{ m}$$

$$\frac{1}{2} m v^2 = \frac{1}{2} k x^2$$

$$v = \sqrt{\frac{k}{m}} x = \sqrt{\frac{100}{0,025}} \cdot 0,50 \frac{\text{m}}{\text{s}} = 31,62 \frac{\text{m}}{\text{s}} = \underline{32} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$
(c)
$$v_0 = 31, 6 \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad s_{y0} = 1,50 \text{ m}$$

$$v_{0y} = v_0 \sin \theta_0 = 31, 6 \sin 20, 0^\circ = 10,807 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$2g s_{ymaks} = v_y^2 - v_{0y}^2 \quad \text{og} \quad v_y = 0 \quad \text{i toppunktet}$$

Figur 3: Figur til oppgave 5c og d

$$2gs_{ymaks} = -v_{0y}^{2}$$

$$s_{ymaks} = \frac{-v_{0y}^{2}}{2g} = \frac{-10,807^{2}}{2(-3,7)} \text{ m} = 15,78 \text{ m}$$

$$s_{ytotal} = 15,78 \text{ m} + 1,50 \text{ m} = \underline{17 \text{ m}}$$

(d)
$$v_{0x} = v_0 \cos 20, 0^\circ = 31, 6 \frac{m}{s} \cos 20, 0^\circ = 29, 694 \frac{m}{s}$$

$$s_y = v_{0y}t + \frac{1}{2}gt^2$$

$$-1, 50 = 10, 807t - \frac{1}{2} \cdot 3, 7t^2$$

$$1, 85t^2 - 10, 807t - 1, 50 = 0$$

$$t = 5, 9772 \text{ eller } t = -0, 1356$$

Det vil si:

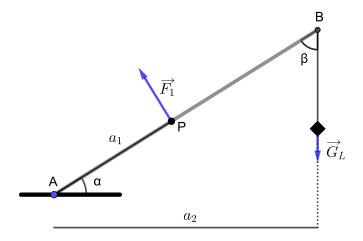
$$s_x = v_{0x}t = 29,694 \frac{\text{m}}{\text{s}} \cdot 5,9772 \,\text{s} = 177,48 \,\text{m} = \underline{0,18 \,\text{km}}$$

(e)
$$\Sigma M = 0$$

$$F_1 a_1 = G_L a_2$$

$$F_1 a_1 = mgAB \cdot \sin \beta$$

$$F_1 = \frac{10,0 \text{ kg} \cdot 3,7 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \cdot 0,90 \text{ m} \cdot \sin 57,0^{\circ}}{0,40 \text{ m}} = 69,81 \text{ N} = \underline{70 \text{ N}}$$

Figur 4: Figur til oppgave 5e

$$(f) \ r = 50, 0 \, \text{m} \quad a_t = 9, 8 \, \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \quad g = 3, 7 \, \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$a = \frac{4\pi^2 r}{T^2} \quad \Rightarrow \quad T^2 = \frac{4\pi^2 r}{a} \quad \Rightarrow \quad T = \sqrt{\frac{4\pi^2 r}{a}} = 2\pi \sqrt{\frac{r}{a}}$$

$$\Delta T = T_2 - T_1 = 2\pi \left(\sqrt{\frac{r}{a_2}} - \sqrt{\frac{r}{a_1}}\right) =$$

$$\Delta T = 2\pi \left(\sqrt{\frac{50, 0 \, \text{m}}{3, 7 \, \frac{\text{m}}{\text{s}^2}}} - \sqrt{\frac{50, 0 \, \text{m}}{9, 8 \, \frac{\text{m}}{\text{s}^2}}}\right) = \underline{8, 9 \, \text{s}}$$

Omløpstiden er altså blitt redusert med 8,9 sekunder.